

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului
național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 este elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Programul național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 derivă din angajamentul pentru cea de-a doua etapă de planificare, pentru anii 2026-2030, ce vizează asigurarea implementării Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.658/2022.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Ordinea și securitatea publică constituie un pilon fundamental al statului de drept, esențial pentru protejarea drepturilor și libertăților cetățenilor, precum și pentru asigurarea stabilității sociale. În ultimii ani, eforturile depuse prin implementarea Programului de ordine și securitate publică 2022–2025 au condus la progrese vizibile în domeniu, incluzând extinderea conceptului de poliție comunitară la nivel național (peste 860 de Consilii de Siguranță Comunitară active în prezent), profesionalizarea sporită a structurilor de intervenție (prin instruirii și dotări îmbunătățite), creșterea transparenței în activitatea forțelor de ordine și o participare mai mare a femeilor în sectorul securității (femeile reprezintă actualmente circa 28% din personalul MAI, cu 9% în funcții decizionale, evidențiind un progres în asigurarea egalității de gen). Aceste schimbări pozitive au pus bazele unui mediu de siguranță publică mai modern și incluziv. Cu toate acestea, analiza stării actuale a serviciilor de ordine și securitate publică relevă existența unor provocări sistemice și operaționale care necesită o abordare strategică pe termen mediu. Principalele provocări sistemice identificate sunt: 1. Creșterea gradului de siguranță publică percepută, fiind necesară sporirea sentimentului de siguranță al cetățenilor în spațiile publice, în special pe timp de noapte și pentru grupurile vulnerabile (femei, vârstnici, persoane cu dizabilități), astfel încât fiecare membru al societății să se simtă protejat. 2. Îmbunătățirea capacității de reacție, prin care se impune consolidarea capacității de reacție a structurilor de ordine publică, mai ales în zonele rurale, prin acoperirea deficitului de personal, dotarea logistică adecvată și optimizarea resurselor, pentru a asigura intervenții prompte și eficiente oriunde în țară. 3. Reducerea timpului de răspuns la urgențe, diminuarea timpului mediu de intervenție la apelurile de urgență 112 reprezintă o prioritate (în prezent, timpul mediu de reacție este de cca 32 minute la nivel național în 2024, cu disparități teritoriale

semnificative), urmărindu-se ca serviciile de urgență să ajungă mai rapid la cetățeni, indiferent de regiune.

4. Asigurarea resurselor umane suficiente și motivate, fiind necesar un corp de personal suficient și bine echilibrat în structurile de ordine publică, prin reducerea fluctuației, ocuparea posturilor vacante și creșterea retenției angajaților cu experiență. Astfel, instituțiile de ordine vor dispune de personal stabil și profesionist, capabil să răspundă cerințelor operative tot mai complexe.

5. Modernizarea dotărilor și infrastructurii, prin care se urmărește eliminarea decalajelor de echipare între subdiviziunile de ordine publică și dezvoltarea infrastructurii prin implementarea unui sistem digital integrat de gestionare operațională. Investițiile în tehnologie și logistică modernă vor crește eficiența intervențiilor și coordonarea între structuri.

6. Standardizarea procedurilor de intervenție, este nevoie de elaborarea și aplicarea unor instrucțiuni și protocoale unitare pentru toate tipurile de intervenții în teren. Aceasta va asigura uniformitatea și predictibilitatea modului de acțiune al forțelor de ordine, sporind eficiența și reducând erorile operaționale.

7. Întărirea capacităților de analiză și folosire a datelor, prin integrarea conceptului de activitate polițienească bazată pe informații (Intelligence-Led Policing), care la nivel local trebuie accelerată, alături de o valorificare mai bună a datelor și informațiilor statistice în procesul de planificare operativă. O abordare bazată pe date va permite alocarea resurselor acolo unde este cea mai mare nevoie și anticiparea eficientă a riscurilor.

8. Consolidarea culturii organizaționale centrate pe cetățean, fiind prioritară dezvoltarea în continuare a unei culturi instituționale care să promoveze respectarea drepturilor omului, egalitatea de gen, comunicarea deschisă cu populația și interacțiunea profesionistă cu grupurile vulnerabile. Prin instruire continuă și leadership corespunzător, personalul de ordine publică va fi mai bine pregătit să deservească comunitatea cu empatie și respect.

9. În contextul unui mediu operațional tot mai solicitant, devine necesară dezvoltarea unui sistem eficient de sprijin psihologic pentru angajații din structurile de ordine și securitate publică, precum și implementarea unor mecanisme de gestionare a riscului de epuizare (burnout). Îngrijirea bunăstării personalului va conduce la performanțe mai bune și la menținerea unui climat organizațional sănătos.

În prezent, cadrul normativ general al domeniului ordinii și securității publice este fragmentat și nu asigură încă o abordare strategică unitară. Deși există acte normative ce reglementează distinct activitatea Poliției (Legea nr. 320/2012 privind activitatea Poliției și statutul polițistului), a Carabinierilor (Legea nr. 219/2018 privind Inspectoratul General de Carabinieri), funcționarea sistemului național de urgență 112 (Legea nr. 174/2014) sau anumite aspecte punctuale de cooperare între autorități, la moment *cadrul integrat de politici publice* este asigurat prin Programul de ordine și securitate publică 2022–2025, care vine să implementeze obiectivele generale ale Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, pe domeniul ordinii și securității publice, însă ciclul acesteia se încheie în anul 2025.

Astfel, se consideră necesar punerea în aplicare a unui nou Program pe domeniul ordinii și securității publice, pentru perioada 2026-2030, care să consolideze direcțiile de dezvoltare, prioritățile, indicatorii de performanță și mecanismele de monitorizare pentru ansamblul serviciilor de ordine și securitate publică.

Lacunele cadrului normativ actual se referă, în special, la următoarele aspecte care trebuie abordate în mod prioritar:

1. Planificare strategică coerentă și cuprinzătoare, pe termen mediu, pentru întreaga arhitectură de intervenție în domeniul ordinii publice, având în vedere că actualul Program de ordine și securitate publică își încheie ciclul de implementare la finele anului 2025.

2. Necesitatea instituirii unui sistem clar de prioritizare a investițiilor în infrastructură, echipamente și formarea profesională a personalului, astfel încât resursele limitate să fie direcționate eficient către domeniile cu impact operațional maxim.

3. Necesitatea clarificării delimitării atribuțiilor între structurile de Poliție și cele ale Carabinierilor, în special în contextul apariției unor noi forme de tulburare a ordinii publice și al evenimentelor publice de mare amploare. O definiție mai precisă a rolurilor fiecărei structuri va elimina suprapunerile de competențe și va îmbunătăți cooperarea în situații de criză.

4. Necesitatea consolidării cadrului normativ privind cooperarea interinstituțională în prevenirea și combaterea riscurilor hibride (dezinformare, atacuri cibernetice, manipulare în spațiul public). Având în vedere caracterul complex al acestor amenințări moderne, este esențială o coordonare strânsă între Poliție, Carabinieri, Serviciul de Informații și Securitate și alte autorități relevante, pe baza unor proceduri clare și a schimbului rapid de informații.

Pentru a răspunde unora dintre provocările menționate supra, în anul 2024 au fost inițiate reforme legislative importante, fiind promovate modificări la Legea nr. 320/2012 privind activitatea Poliției și statutul polițistului și la Legea nr. 219/2018 privind Inspectoratul General de Carabinieri, având drept scop *regionalizarea structurii Poliției și clarificarea competențelor între Poliție și Carabinieri*. Reforma propusă prevede reorganizarea Poliției în direcții regionale (Nord, Centru și Sud), fiecare subordonând mai multe inspectorate teritoriale, în timp ce municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia vor dispune în continuare de direcții teritoriale proprii. Totodată, noile prevederi stipulează expres că Poliția este responsabilă de menținerea ordinii și securității publice, iar Inspectoratul General de Carabinieri de asigurarea și restabilirea ordinii publice, stabilindu-se și mecanisme de cooperare pentru intervențiile în sprijin reciproc. Aceste reforme legislative au fost concepute pentru a elimina ambiguitățile anterioare și pentru a eficientiza structura forțelor de ordine, urmând ca *implementarea lor practică să fie realizată prin noul Program național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030*.

La nivel de politici publice, Programul de ordine și securitate publică 2022–2025 (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2022) a reprezentat prima etapă în modernizarea sectorului, iar implementarea sa a evidențiat atât progrese, cât și aspecte care necesită eforturi suplimentare. S-au remarcat, extinderea activității polițienești

comunitare, profesionalizarea structurilor de intervenție, sporirea transparenței instituționale și implicarea crescută a femeilor în structurile de ordine publică. Pe de altă parte, evaluarea intermediară a Programului 2022–2025, efectuată la jumătatea perioadei de implementare, a arătat că la finele anului 2023 doar aproximativ 33% dintre indicatorii de impact stabiliți au atins sau depășit țintele intermediare, cealaltă parte rămânând sub nivelurile planificate. Rata generală de realizare a acțiunilor și indicatorilor prevăzuți de Program s-a situat în jurul valorii de o treime, ceea ce subliniază necesitatea intensificării eforturilor și a unei mai bune coordonări în etapa următoare. Aceste constatări confirmă oportunitatea elaborării unui nou ciclu de planificare strategică, care să consolideze realizările obținute și să abordeze direct deficiențele identificate.

Pentru perioada 2026–2030, *noul Program național de ordine și securitate publică* va prelua și dezvolta angajamentele existente, oferind continuitate eforturilor de asigurare a ordinii publice și integrând noile direcții de acțiune rezultate din evoluția contextului de securitate. De asemenea, se va asigura corelarea cu alte inițiative sectoriale – este relevant de menționat că siguranța rutieră, ca domeniu aparte, este gestionată printr-un program dedicat (Programul național de siguranță rutieră 2025–2030, aprobat prin HG nr. 326/2025) și nu face obiectul prezentului Program.

În concluzie, se impune adoptarea unui nou Program național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030, ca instrument strategic indispensabil pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030 și ca parte integrantă a angajamentelor naționale și internaționale ale Republicii Moldova în domeniu. Noul Program va oferi un cadru strategic unitar, *aliniat la documentele de planificare naționale* (inclusiv Strategia națională „Moldova Europeană 2030” – orientată spre dezvoltare durabilă) și la *obiectivele de dezvoltare durabilă* asumate prin Agenda 2030, precum și la *angajamentele internaționale* ale țării, inclusiv cele prevăzute de Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană. Prin implementarea acestui Program, Guvernul urmărește consolidarea unui climat de ordine și siguranță publică durabil, centrat pe cetățean, care să corespundă atât așteptărilor societății, cât și standardelor europene și internaționale

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Program național de ordine și securitate publică pentru perioada 2026–2030 a fost elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică și cuprinde următoarele capitole:

- I. Introducere
- II. Analiza situației
- III. Obiective
- IV. Indicatori de monitorizare
- V. Impact
- VI. Costuri
- VII. Riscuri de implementare
- VIII. Autorități/Instituții responsabile
- IX. Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare

X. Planul de acțiuni

Procedura de monitorizare, evaluare și raportare, precum și Planul de acțiuni propriu-zis, prin care se vor implementa acțiunile planificate.

Programul este structurat pe două priorități generale și opt obiective specifice, fiecare dintre acestea fiind operaționalizat prin acțiuni concrete, indicatori de rezultat și termene de implementare. Programul este corelat cu Planul de acțiuni privind implementarea acestuia, care include un total de 52 de acțiuni și 135 de indicatori de rezultat, distribuiți după cum urmează:

- Obiectiv specific 1.1 – 13 acțiuni
- Obiectiv specific 1.2 – 2 acțiuni
- Obiectiv specific 1.3 – 9 acțiuni
- Obiectiv specific 1.4 – 5 acțiuni
- Obiectiv specific 1.5 – 5 acțiuni
- Obiectiv specific 1.6 – 2 acțiuni
- Obiectiv specific 2.1 – 10 acțiuni
- Obiectiv specific 2.2 – 6 acțiuni

Elementele de noutate ale Programului față de ciclul anterior (2022–2025) sunt următoarele:

1. Extinderea sferei de analiză și intervenție, prin includerea expresă a unor domenii emergente, precum:

1.1. siguranța în mediul digital și amenințările emergente, provocările din acest mediu se reflectă tot mai frecvent asupra ordinii și securității publice. Platformele online sunt folosite atât pentru activități sociale, comerciale și educaționale, dar din păcate, pentru discursuri de ură, dezinformare, incitare la violență sau mobilizare pentru acțiuni ilegale;

1.2. protecția infrastructurii critice, care este un pilon important al funcționării normale a statului și a securității cetățenilor. Orice perturbare majoră a acestor servicii esențiale poate duce la haos, panică, proteste sau pierderi economice severe;

1.3. prevenirea bullying-ului și combaterea discursului de ură online.

2. Orientare accentuată spre respectarea drepturilor omului, prin integrarea principiilor de nediscriminare, egalitate de gen, accesibilitate și protecția grupurilor vulnerabile în toate obiectivele și acțiunile Programului.

3. Introducerea dimensiunii teritoriale prin reorganizarea poliției pe regiuni, cu scopul de a eficientiza structura, de a reduce costurile administrative și de a îmbunătăți prezența în comunități;

4. Extinderea activității polițienești comunitare în toate sectoarele de poliție și consolidarea consiliilor de siguranță comunitară;

5. Consolidarea capacității de reacție la apelurile de urgență 112, cu obiectivul de reducere a timpului mediu de intervenție de la 32 la 15 minute;

6. Modernizarea infrastructurii și dotarea serviciilor din zona de securitate, cu accent pe Posturile vamale interne de control (PVIC);

7. Aplicarea sistematică a conceptului de activitate polițienească bazată pe informații (Intelligence-Led Policing), prin extinderea acestuia la nivel local și dezvoltarea capacităților de analiză operațională în toate structurile de ordine publică;

8. Standardizarea intervențiilor în cadrul evenimentelor publice, cu respectarea drepturilor fundamentale, delimitarea clară a atribuțiilor între Poliție și Carabinieri și instruirea personalului pentru gestionarea protestelor și manifestațiilor.

9. Promovarea digitalizării și interoperabilității instituționale, prin dezvoltarea unor sisteme informatice integrate pentru gestionarea resurselor umane, dotărilor, intervențiilor și cooperării operaționale.

Prin aceste prevederi, Programul răspunde în mod direct necesității de consolidare a capacității instituționale a Ministerului Afacerilor Interne și a altor autorități responsabile, contribuind la realizarea unui climat durabil de ordine și securitate publică, centrat pe cetățean.

Prin implementarea acestui document strategic, Guvernul urmărește atingerea a două obiective majore:

1. Creșterea percepției de siguranță și consolidarea încrederii populației în instituțiile de ordine publică;

2. Reducerea abuzurilor și asigurarea prestării serviciilor în conformitate cu standardele internaționale privind drepturile fundamentale.

Ca element structural se prevăd autoritățile responsabile de implementarea Programului, fiind identificate: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, Ministerul Apărării, Ministerul Energiei, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Centrul Național Anticorupție, Oficiul Avocatului Poporului, Consiliul pentru egalitate, Institutul Național de Justiție, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, Procuratura Generală, Agenția pentru Securitatea Cibernetică (ASC), Agenția Națională pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie, Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Serviciul Vamal, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, Banca Națională a Moldovei

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030 va avea un impact semnificativ și multidimensional asupra sectorului public, consolidând capacitatea instituțiilor statului de a asigura un climat de ordine și securitate corespunzător așteptărilor cetățenilor și angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.

Programul va contribui la modernizarea și eficientizarea structurilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și instituțiilor subordonate, prin: reorganizarea și regionalizarea Poliției, pentru o mai bună coordonare teritorială și utilizare eficientă a resurselor; clarificarea competențelor între Poliție și Carabinieri, fapt ce va reduce

suprapunerile și va spori coerența intervențiilor; consolidarea mecanismelor de cooperare interinstituțională, inclusiv pentru gestionarea riscurilor hibride și a amenințărilor emergente.

Programul prevede măsuri de dezvoltare profesională continuă, creșterea atractivității în structurile de ordine publică și promovarea echității de gen. Aceste acțiuni vor duce la: reducerea fluctuației de personal și ocuparea posturilor vacante; profesionalizarea sporită a structurilor de intervenție; creșterea gradului de diversitate și participare a femeilor în poziții decizionale; consolidarea culturii organizaționale bazate pe respectarea drepturilor fundamentale și pe comunicarea eficientă cu cetățenii.

Un impact major asupra sectorului public va fi generat de investițiile în infrastructură și tehnologie, inclusiv: reabilitarea și modernizarea sediilor de poliție și a punctelor de intervenție; dotarea unitară a structurilor cu echipamente moderne; dezvoltarea și integrarea sistemelor informaționale, care vor facilita managementul operativ, analiza datelor și procesul decizional.

Cetățenii vor beneficia de servicii de ordine și securitate publică mai rapide, mai eficiente și mai transparente, datorită: reducerii timpului de reacție la apelurile de urgență 112; standardizării procedurilor de intervenție; extinderii conceptului de activitate polițienească comunitară; creării unor mecanisme clare de raportare și monitorizare a progresului prin sistemul informatic guvernamental.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru realizarea obiectivelor stabilite în cadrul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030, sunt estimate costuri totale în valoare de aproximativ 1.163.906,2 mii lei, eşalonate pe parcursul perioadei de implementare (2026–2030).

Finanțarea Programului se va realiza din următoarele surse:

1. Bugetul de stat – prin alocații anuale prevăzute în cadrul bugetar pe termen mediu și bugetele autorităților publice implicate, în mărime de 782.735,0 mii lei;
2. Surse externe – inclusiv prin asistență tehnică și financiară oferită de partenerii de dezvoltare internaționali și proiectele de cooperare bilaterală și multilaterală, precum și instrumente de cooperare ale Uniunii Europene, în mărime de 108.450,0 mii lei.

3. Suplimentar, se indică asupra costurilor neacoperite pentru implementarea Programului, ceea ce constituie 272.721,2 mii lei, care urmează a fi identificați în cadrul parteneriatelor de asistență externă stabilite de către Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul General de Carabinieri, precum și alte surse de finanțare externă de care va beneficia Ministerul Afacerilor Interne, pe perioada de implementare a Programului.

Estimarea costurilor s-a realizat în conformitate cu metodologia de elaborare a politicilor publice, utilizând instrumentele standard de calcul al bugetului prevăzute de cadrul normativ, fiind aplicată o abordare riguroasă bazată pe mai mulți factori:

1. experienței de implementare a Programului 2022–2025;
2. normativelor în vigoare privind dotarea structurilor de ordine publică;

3. necesarului calculat de personal, echipamente și infrastructură raportat la nivelul actual de acoperire;

4. costurilor de referință pentru instruiri, renovări, achiziții tehnice și digitalizare;

5. proiecțiilor de creștere a capacităților instituționale corelate cu obiectivele asumate pentru anul 2030.

Distribuția costurilor este planificată gradual, cu o repartizare echivalentă a investițiilor financiare pentru întreaga perioadă de implementare a Programului (2026–2030).

În ansamblu, impactul financiar al Programului este justificat de amploarea reformelor necesare, de complexitatea intervențiilor planificate și de necesitatea urgentă de a corecta deficiențele structurale semnalate în domeniul ordinii și securității publice. Investițiile planificate vor contribui la creșterea eficienței administrative, îmbunătățirea serviciilor către cetățeni și consolidarea rezilienței instituționale a autorităților cu competențe în domeniu.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Programul național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030 va avea un impact social pozitiv semnificativ, vizând în mod direct creșterea nivelului de siguranță al cetățenilor, reducerea vulnerabilităților sociale și consolidarea încrederii în instituțiile statului.

1. Îmbunătățirea percepției de siguranță la nivel individual și comunitar, prin extinderea echipelor de patrulare, reducerea timpului de reacție la apelurile de urgență 112 și modernizarea infrastructurii polițienești, Programul va contribui la crearea unui mediu de viață mai sigur, în special în comunitățile rurale și periferice. Se urmărește o creștere semnificativă a percepției de siguranță în spațiile publice, în special pe timp de noapte, inclusiv pentru femei, copii, persoane în etate și persoane cu dizabilități.

2. Reducerea inegalităților sociale și a discriminării, Programul prevede măsuri specifice pentru protejarea persoanelor vulnerabile – inclusiv victime ale violenței în familie, minorități etnice, persoane cu dizabilități sau din medii defavorizate – prin aplicarea standardelor internaționale privind respectarea drepturilor fundamentale, asigurarea accesului egal la serviciile de ordine publică și dezvoltarea unui sistem coerent de intervenții sensibile la gen și statut social.

3. Creșterea accesului la servicii de calitate în domeniul securității publice, prin investiții în digitalizare, dotări moderne și regionalizarea structurii Poliției, se va reduce discrepanța între zonele urbane și rurale în ceea ce privește calitatea și promptitudinea intervențiilor. Se urmărește inclusiv creșterea transparenței instituționale și îmbunătățirea comunicării cu cetățenii, ca parte a unei guvernante participative și orientate spre rezultate.

4. Prevenirea violenței și delincvenței juvenile, Programul pune accent pe extinderea activității polițienești comunitare și combaterea bullying-ului în rândul minorilor, precum și pe consolidarea parteneriatului între poliție, instituții de învățământ, autorități locale și organizațiile societății civile. Aceste intervenții vor

contribui la reducerea riscurilor sociale, la promovarea unui climat educațional sigur și la prevenirea devierilor comportamentale timpurii.

5. Consolidarea încrederii în stat și a coeziunii sociale, prin combaterea tratamentelor inumane, reducerea cazurilor de tortură și respectarea garantată a drepturilor persoanelor în custodia statului, Programul va contribui la întărirea legitimității instituțiilor statului și la creșterea încrederii populației în forțele de ordine. Această încredere este esențială pentru coeziunea socială, stabilitatea democratică și participarea civică activă.

În concluzie, implementarea Programului va avea un efect transformator asupra siguranței comunităților, reducând vulnerabilitatea socială, promovând echitatea și oferind cetățenilor garanția unui stat prezent, eficient și respectuos față de demnitatea umană.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Programul național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030 promovează în mod explicit principiile echității și egalității de gen, atât la nivelul intervențiilor strategice, cât și în ceea ce privește furnizarea serviciilor către populație.

1. Sensibilitate de gen în planificarea și implementarea măsurilor

Programul prevede acțiuni adaptate pentru a răspunde nevoilor specifice ale femeilor și bărbaților, în special în ceea ce privește siguranța în spațiile publice și protecția împotriva violenței în familie. Sunt vizate în mod prioritar femeile din mediul rural, femeile însărcinate, mamele singure și alte categorii cu vulnerabilitate ridicată. De asemenea, se recunoaște faptul că percepția de insecuritate este semnificativ mai ridicată în rândul femeilor, în special pe timp de noapte, ceea ce justifică măsuri direcționate, precum extinderea iluminatului public, patrularea zonelor de risc și campanii de informare adaptate.

2. Promovarea egalității de gen în instituțiile de ordine publică

Programul susține creșterea reprezentării femeilor în rândul forțelor de ordine, în funcții de decizie și în structurile de poliție comunitară. Este promovată o cultură organizațională bazată pe respect, egalitate și prevenirea hărțuirii, prin instruire, coduri de conduită și politici interne orientate spre incluziune. Această abordare contribuie la construirea unor instituții publice mai diverse, mai accesibile și mai eficiente în relația cu cetățenii.

3. Intervenții adaptate pentru victimele violenței împotriva femeilor și violenței în familie

Un accent aparte este pus pe combaterea violenței în familie și violenței împotriva femeilor, inclusiv în mediul digital. Se urmărește formarea specializată a polițiștilor în abordarea victimelor, îmbunătățirea accesului la adăposturi și servicii de asistență, precum și asigurarea confidențialității și siguranței în procesul de intervenție. Sunt prevăzute măsuri pentru îmbunătățirea documentării cazurilor, precum și colaborarea cu organizațiile neguvernamentale active în domeniu.

4. Dimensiunea de gen în analiza datelor și monitorizare

Programul prevede dezvoltarea unui sistem de colectare și analiză a datelor defalcate pe sexe, care va permite evaluarea permanentă a impactului măsurilor asupra femeilor și bărbaților. Această abordare va facilita luarea deciziilor bazate pe dovezi și va sprijini ajustarea politicilor în funcție de realitățile din teren.

Prin aceste măsuri, Programul contribuie activ la atingerea obiectivelor naționale și internaționale în domeniul egalității de gen, în conformitate cu Strategia pentru asigurarea egalității între femei și bărbați în Republica Moldova, Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și angajamentele asumate prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la 13.06.2025 pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md), directoriul „Transparența”, secțiunea „Consultări publice” și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md, a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030 și conceptul Programului.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-conceptului-programului-national-de-ordine-si-securitate-publica-pentru-anii-2026-2030/14672>

Totodată, la 15 mai 2025, în adresa Cancelariei de Stat a fost expediat Conceptul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026 - 2030, pentru a fi examinat în conformitate cu prevederile pct. 63.4 din Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică, fiind elaborat Raportul de evaluare a calității și conformității conceptului Programului.

Subsidiar, conceptul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 a fost validat în cadrul ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile din 04.06.2025.

La data de 11.07.2025, a fost desfășurată ședința de consultare publică a proiectului, la care au fost invitați reprezentanți ai societății civile pentru a fi prezentat proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030.

La data de 04.09.2025, a fost desfășurată conferința de prezentare a priorităților strategice ale sistemului afacerilor interne – angajament pentru integrare europeană, în cadrul căreia a fost prezentat public proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030.

În acest sens, proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, la 09.07.2025 a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md), directoriul „Transparența”, secțiunea „Consultări publice”.

<https://mai.gov.md/ro/consultari-publice>

Totodată, la 16.07.2025, proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, a fost expediat în adresa Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor și Ministerului Mediului în vederea evaluarea calității și conformității, verificării prin prisma evaluării spațiului fiscal disponibil și a sustenabilității bugetare, precum și în vederea inițierii procedurii de evaluare strategică de mediu, iar recomandările și propunerile înaintate au fost luate în considerare la definitivarea acestuia.

De asemenea, la 08.09.2025, proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, a fost validat în cadrul ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile.

Astfel, toate propunerile și recomandările înaintate în procesul de consultare publică și examinarea prealabilă, asupra proiectului Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, au fost luat în considerare la definitivarea acestuia.

La fel, proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 a fost plasat pentru consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md la compartimentul Transparența/ Consultări publice și este disponibil la link-ul:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-conceptului-programului-national-de-ordine-si-securitate-publica-pentru-anii-2026-2030/14672>

Lista autorităților și instituțiilor care au avizat pozitiv proiectul fără obiecții și propuneri:

1. Ministerul Sănătății
2. Serviciul de Informații și Securitate
3. Serviciul Protecție și Pază de Stat
4. Banca Națională a Moldovei
5. Ministerul Apărării
6. Procuratura Generală
7. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
8. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
9. Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat

Lista autorităților și instituțiilor care au prezentat obiecții, propuneri sau recomandări:

1. Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie
2. Ministerul Educației și Cercetării
3. Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică
4. Ministerul Energiei
5. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

6. Biroul Politici de Reintegrare
7. Agenția pentru Securitate Cibernetică
8. Consiliul pentru egalitate
9. Cancelaria de Stat
10. Ministerul Muncii și Protecției Sociale
11. Oficiul Avocatului Poporului
12. Ministerul Finanțelor
13. Ministerul Mediului
14. Centrul Național Anticorupție
15. Institutul Național al Justiției
16. Ministerul Justiției
17. Consiliul Superior al Procurorilor
18. Consiliul Superior al Magistraturii

Procedura de avizare a fost realizată, iar autoritățile avizatoare au prezentat avizele. Suplimentar, autoritățile avizatoare au fost notificate la momentul expedierii proiectului de lege spre expertizare. Toate propunerile, recomandările și obiecțiile au fost compilate în sinteza propunerilor și recomandărilor.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei juridice în conformitate cu art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar prin expertiza juridică nr. 04/1-10026 din 15.10.2025 s-a constatat că observațiile formulate de către Ministerul Justiției prin avizul cu nr. 04/1-9433 din 29.09.2025, au fost luate în considerare, proiectul fiind revizuit prin prisma acestora și obiecții suplimentare nu au fost formulate.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Actul normativ se încadrează în cadrul normativ existent.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu este aplicabil.

Ministru

Daniella MISAIL-NICHITIN